

Inhoud

VASTE PLANTEN

Rooien
Aaltjes
Knolcyperus
Muizen

ASTILBE

Bewaring

HEMEROCALLIS

Bewaring

HEUCHERA

Botrytis

VERONICA

Roest

LELIE

Bol- en schubrot
Bladaaltjes
Warmwaterbehandeling

NARCIS

Controleer ontwikkeling te velde

GLADIOOL

Koudebehandeling tegen trips

IRIS

Aanvoerstadium en sierwaarde

TULP

Fustontsmetting broei op water
Reiniging fust
Droge bewaring

NARCIS

Koeling 'Tête-à-Tête'
Luchtvochtigheid

HYACINT

Temperaturen bewortelingsruimte
Watergeven pothyacinten

LELIE

Grond
Bladverbranding
Zout
Watergeven

GEWASBESCHERMING

Onkruidbestrijding

TECHNIEK

Bestemmingsplan en bouwblok
Systeemventilatoren
Brandveiligheid en inspectie
Binnendozen als gevelbekleding

Samengesteld door de adviseurs van Delphy
Vaste planten, tel. 0172-21 28 27
Bloembollen & bolbloemen, tel. 0252-68 85 41

Vaste planten algemeen

Rooien

Probeer zo min mogelijk te rooien onder natte omstandigheden. Met zware machines op het land geeft dan extra kans op structuurbederf. Daarnaast komt het ook de kwaliteit van de vaste planten niet ten goede. Een groot probleem is dat natte grond aan de vaste planten blijft hangen. Het gewicht van de vaste planten plus de aanhangende grond drukt zwaarder op de onderste planten in de kist. Dat geeft meer kans op verstikking. Om dit te voorkomen is het belangrijk de partij zo snel mogelijk na het rooien te schonen. Het helpt ook de kisten minder vol te rooien, waardoor de druk iets minder is. Ideaal is als de planten redelijk droog en vrij van grond in de kist belanden. Bij gunstige rooiomstandigheden kan juist goed wat meer op voorraad worden gerooid.

Aaltjes

Controleer gerooide vaste planten op aaltjes. Wortelknobbelaaltjes zijn te herkennen aan de knobbeltjes op de wortels. Bij wortellesieaaltjes zie je vaak sterk vertakte wortels en afgestorven wortelpunten. Noteer op welke plekken op het perceel de aangetaste planten zijn gerooid en laat daar een aaltjesmonster nemen om inzicht te krijgen in de mate van aantasting en de maatregelen die nodig zijn om de aantasting weer te verminderen. Via wortelsnoei kunnen de wortels van de planten worden verwijderd die zichtbaar zijn aangetast. Het snoeien is slechts een onderdeel van de aaltjesbestrijding; het moet worden gedaan in combinatie met andere methoden.

Knolcyperus

Controleer vaste planten bij het rooien en verwerken ook op probleemmonkruiden zoals knolcyperus. Knolcyperus maakt aan de wortels kleine, bruinzwarte knolletjes, ongeveer zo groot als gladiolenkralen. Knolcyperus is een hardnekkig onkruid dat in land- en tuinbouwgewassen grote schade kan veroorzaken. Percelen landbouwgrond kunnen besmet raken via plant- en pootgoed. Bovendien kan het onkruid worden overgebracht via werktuigen met aanhangende grond. Om verspreiding van dit probleemmonkruid te voorkomen geldt de Verordening Bestrijding Knolcyperus. Partijen die met knolcyperus zijn besmet, zijn waardeloos en moeten worden vernietigd en er wordt een teeltverbod ingesteld. Raadpleeg voor meer informatie de website van de NVWA.

Muizen

Vooraf in het najaar en de winter kunnen muizen in de kas of loods overlast geven. Plaats vallen om de muizen te bestrijden. Het voordeel is dat u voor het plaatsen van vallen geen licentie nodig heeft. Bent u in

het bezit van licentie KBA (Knaagdierbeheersing op agrarische bedrijven) dan kunt u rodenticiden kopen en toepassen. Dat mag alleen binnen ter bestrijding van huismuizen, bruine en zwarte ratten. Alle toegelaten middelen zijn lokazen die cumulatief werken. Dat betekent dat muizen ze meerdere dagen achter elkaar moeten eten en bovendien zo min mogelijk ander voedsel. Het is belangrijk voldoende lokaas in de kisten te doen – 30-60 gram bij muizen – en iedere drie dagen de lokaaskistjes te controleren om te zorgen dat het lokaas niet opraakt tijdens de bestrijdingsactie. De regels rondom knaagdierbeheersing gaan wijzigen. KBA heeft een geldigheidsduur tot uiterlijk 1-1-2023.

Astilbe

Bewaring

Astilbe heeft de neiging om snel uit te lopen. De gerooide planten kunnen daarom na verwerking het beste in de koelcel onder 0°C worden bewaard.

Hemerocallis

Bewaring

Laat Hemerocallis na het rooien enkele weken verder afsterven. Daarna kan het gewas worden verwerkt. Wat betreft de bewaring is invriezen noodzakelijk, omdat de planten anders uitlopen.

Heuchera

Botrytis

Bij Heuchera in de kas wordt vooral onder in het gewas Botrytis waargenomen. De schimmel is te herkennen aan het grauwgrijze schimmelpluis. Het is belangrijk om te voorkomen dat de schimmel in het hart de jonge bladeren aantast. Bestrijding is mogelijk met bijvoorbeeld Teldor, Frupica, Signum of Switch. Het is verder belangrijk het opgewas zo droog mogelijk te houden. Moet u in de winter water geven, doe dat dan op een drogende dag.

Veronica

Roest

In partijen Veronica die zijn opgepot voor het nieuwe seizoen is nog laat roest waargenomen. Roest is te herkennen aan de bruine sporenhoopjes onder op het blad. Veronica is daarnaast gevoelig voor valse meeldauw. Deze is te herkennen aan de gele vlekken op het blad en grijze sporen onder op het blad. Bestrijding als het koud en nat is valt vaak tegen. Verwijder in de winter het aangetaste blad via maaien. Wees alert op een aantasting van het nieuwe blad bij het uitlopen in het voorjaar. Spuit dan preventief tegen roest en tegen valse meeldauw.

Lelie

Bol- en schubrot

Fusarium en Cylindrocarpon veroorzaken bol- en schubrot. Bestrijding:

- Verwijder de zieke bollen uit het plantgoed.
- Ontsmet het plantgoed in Topsin M (opgebruiktermijn 19-10-2021) en Mirage Elan of Rudis.
- Zorg voor ruime vruchtwisseling van minimaal 1 op 6.
- Geef gevoelige rassen een matige bemesting. Dit geldt voor zowel organische mest als kunstmest.
- Gebruik gedurende de teelt stikstofmonsters als basis voor de bemesting.
- Teel op zwaar besmette percelen binnen tien jaar geen voor Fusarium vatbare cultivars.
- Houd ook rekening met de voorvrucht in verband met de bemesting.
- Plant verdachte partij niet op voor tweejarig schub.

Bladaaltjes

De warmwaterbehandeling is nog steeds een onmisbare maatregel om lelies gezond te houden. Vydate 10G en Nemathorin werken onvoldoende tegen bladaaltjes en niet tegen bacteriën en schimmels. Wel bestrijden deze middelen wortelstamelaaltjes, die weer onvoldoende door een warmwaterbehandeling worden bestreden. Vydate 10G is daar een aanvulling op, maar zeker geen vervanger van de warmwaterbehandeling.

Nemathorin 10G heeft geen enkele werking op bladaaltjes.

Laat nu alle thermometers ijkken en de warmtepomp van de kookketel controleren zodat de warmwaterbehandeling straks zonder problemen kan beginnen.

Warmwaterbehandeling

Uitvoering van de warmwaterbehandeling:

- Voer de warmwaterbehandeling uit met lelies die in rust zijn (geen spruitvorming hebben).
- Geef Aziatische hybriden vanaf de oogst een warmwaterbehandeling van 2 uur 41°C.
- Geef Oriëntaal-hybriden vanaf zes weken na de oogst 2 uur 39°C of 2 uur 41°C in combinatie met twee dagen voor- en nawarmte bij 20°C.
- Geef Longiflorum-hybriden in de periode half december-half januari 2 uur 39°C.
- Geef LA's in de periode half december-eind januari 2 uur 39°C.
- 'Kook' de nieuwe kruisingen, zoals OT's, LO's en AO's 2 uur bij 39°C.

Kortere kookduren en lagere temperaturen dan 39°C hebben geen effect op de bestrijding van bladaaltjes. Voor de bestrijding van bollenmijten zijn twee dagen voor- en nawarmte bij 20°C en een warmwaterbehandeling van 2 uur bij 41°C noodzakelijk. Voeg aan het warmwaterbad 0,5% captan 500 g/l toe om verspreiding van ziekten zoveel mogelijk te voorkomen. Door de schubbollen te 'koken' is de kans groot dat het fijne plantgoed vrij van bladaaltjes is. Kook in die situatie alleen het grove plantgoed. Behandel cultivars waarin gemakkelijk dubbelneuzen voorkomen juist het fijne plantgoed, dat niet tot leverbaar groeit. De warmwaterbehandeling gaat pas in als het bad de gewenste temperatuur van 39°C of 41°C heeft bereikt. De opwarmtijd is veelal een 30 tot 45 minuten. Laat de ketel nakijken als de opwarmtijd langer is dan 45 minuten.

Narcis

Controleer ontwikkeling te velde

Narcissen groeien soms harder dan verwacht. Spuit de rogge of gerst dood voordat de narcissen boven de grond komen. Gebruik hiervoor 3 tot 4 l glyfosaat per ha (onder meer Roundup) in 400 l water. Spuit met een middelgrove druppel.

Opmerkingen:

- Het afsterven van het graan duurt een aantal weken. Rogge sterft minder snel af dan gerst. In de periode van afsterven ontwikkelen de narcissen zich bovengronds, waardoor een herhaling van de bespuiting onmogelijk is. Bij een juiste bespuiting, dat wil zeggen in de goede dosering en niet tijdens regen, sterven granen en grassen zeker af.
- Voeg op niet dik gedekte narcissen 1 liter

Goltix Queen per hectare aan de glyfosaat toe om onkruiden als kleine brandnetel, herderstasje en muur te bestrijden.

Gladiool

Koudebehandeling tegen trips

Veel leverbare gladiolen worden langere tijd onder 5°C bewaard. Als de temperatuur gedurende een aaneengesloten periode van acht weken lager dan 5°C is of zes weken 2°C, is geen tripsbestrijding meer nodig. Alle tripsen, eieren en larven zijn na die periode dood of niet levenskrachtig. Bij de bewaring van pitten is circa 10°C de optimale temperatuur. Tijdens een dergelijke bewaring overleeft de trips en kan de knollen alsnog aantasten. Kies dan voor een warmeluchtbehandeling (24 uur 41°C). Door een hete luchtbehandeling worden tripsen effectief bestreden. Houd er wel rekening mee dat beide behandelingen kunnen leiden tot ongewenste penvorming als deze tijdens de bewaring worden uitgevoerd.

Iris

Aanvoerstadium en sierwaarde

Het oogststadium speelt een belangrijke rol bij het openkomen van de irisbloemen op de vaas. Onrijp geoogste bloemen komen niet of nauwelijks open. Het aanvoeren van voldoende rijpe irissen op de veiling is dan ook belangrijk. Voldoende rijp zijn de bloemen als ze een punt van 3 cm hebben. Onder de punt wordt verstaan de totale lengte van het gekleurde deel van de bloemknop. Het openkomen van de bloemen van 'Blue Magic' wordt aanzienlijk verbeterd door de kastemperatuur vijf tot zeven dagen voor de oogst (als de bloemknoppen zichtbaar zijn) te verlagen tot 13°C. Natuurlijk bepaalt niet alleen de bloemknop de kwaliteit van de bloem. Zet daarom de bloemen op gekoeld water in de koelcel en houd de temperatuur in de cel op 2°C. Koel niet dieper om teleurstelling bij de consument te voorkomen. Chrysal BVB is een voorbehandelingsmiddel voor bolbloemen zoals iris. Het voorkomt een snelle veroudering en bladvergeling en het niet openkomen van irissen. Gebruik het bij voorkeur zo snel mogelijk na de oogst. Voor een juiste dosering bevat dit product een tracer.

Tulp

Fustontsmetting broei op water

Om verspreiding van ziekten door het fust uit te sluiten is een ontsmetting van de bakken geen overbodige luxe. Wortelresten moeten verwijderd worden. Kies bij wortelresten tussen eerst schoonmaken of veel langer ontsmetten. Spoel de bakken niet na met schoon water. Warmwaterbehandeling van broeifust is mogelijk. Een uur in water van 60°C is voldoende. Bij stomen of een warmelucht-

behandeling moeten de kisten goed nat gemaakt worden en de koudste plek in de cel moet minimaal 60°C zijn gedurende 1 uur. In praktijk betekent dit dat er vaak 2 uur gestoomd moet worden. Denk er wel om dat een warmtebehandeling de organische verontreinigingen in de bak niet verwijdert en dat de verontreiniging op den duur voor problemen kan zorgen. Deze uiten zich door ongelijke groei, een korter gewas en minder grammen per tulp.

Reiniging fust

Er zijn vele machines in de handel om het fust te reinigen. In de praktijk is bij op zich goede machines toch de reiniging onvoldoende. Dit kan worden veroorzaakt door een verkeerde richting van de waterstralen (bijvoorbeeld dop iets gedraaid) of onvoldoende druk. Neem voor het seizoen de proef op de som. Neem enkele zichtbaar vuile bakken en controleer of alle delen goed schoon worden gemaakt. Controleer ook of op alle plekken voldoende reinigingsvloeistof komt.

Droge bewaring

Plant tulpen voor de broeierij op potgrond niet later dan begin tot half december. Zet de droge bewaring bij 17°C niet langer voort dan tot eind november. Is planten dan nog niet mogelijk, verlaag de bewaar-temperatuur dan tot 2°C om verdroging van de bloemen te voorkomen en om spruit- en wortelontwikkeling te remmen. Ga niet ineens omlaag van 17°C naar 2°C, maar doe dat in stappen zodat de RV beter beheersbaar blijft. Laat de buitentemperatuur de bollen terugkoelen.

Narcis

Koeling 'Tête-à-Tête'

De koelduur van 'Tête-à-Tête' op pot is afhankelijk van het tijdstip van planten en het gewenste bloeitijdstip. Wanneer de bollen begin november zijn geplant voor de bloei in maart of april, koel dan bij een aflopende temperatuur tussen de

7°C en 0,5°C. Regel de koeltemperatuur op de lengte van de spruit. Laat de temperatuur in verband met schade niet onder de 0°C zakken. Let op eventuele temperatuurverschillen in de cel. Koel de bollen die eind november voor de bloei in maart zijn geplant dertien tot veertien weken bij 5°C. Wanneer de bollen eind december voor de bloei in april worden geplant, koel dan twaalf tot dertien weken bij 5°C.

Luchtvochtigheid

Narcissen hebben een hoge luchtvochtigheid nodig. Houd de RV in de kas boven de 90%. Het is aan te raden in de kas isolatie aan te brengen. Goed bruikbaar zijn: enkel folie, noppenfolie, buisfolie en verschillende soorten schermen. Vooral bij vorst en bij gebruik van heteluchtverwarming is isolatie noodzakelijk om de luchtvochtigheid op peil te houden. Door het vervuilen van de isolatie treedt een flink lichtverlies op. Dit vergroot de kans op strijken. Vooral bij iets hogere temperaturen in februari/maart is het risico van strijken aanwezig.

Hyacint

Temperaturen bewortelingsruimte

Beworteling van hyacinten vindt plaats bij 9°C. Later in het seizoen kan de groei van de spruit bij deze temperatuur te snel gaan. Hanteer daarom de volgende temperaturen:

- december 9°C, eventueel te verlagen naar 7 tot 5°C;
- januari-februari-maart 5°C, als de bollen goed beworteld zijn en de spruitontwikkeling is te sterk de temperatuur verlagen naar 2°C.

Hiermee is de spruitontwikkeling goed in de hand te houden. Het is aan te bevelen om bij temperaturen beneden de 5°C de koudeperiode te verlengen.

Watergeven pothyacinten

Eenmaal uitgedroogde potgrond neemt zeer moeilijk weer water op. Het water loopt van de grond af. De meeste pothyacinten staan per stuk op een kleine zeven centimeter pot. Hierin kan slechts een kleine hoeveelheid water worden geborgen. Geef pothyacinten daarom geregeld water. Dit geldt ook voor potten waar meer bollen op staan.

Lelie

Grond

Lelies stellen hoge eisen aan de grond. In een luchtige grond die voldoende water vasthoudt, groeien de lelies het best. Zorg ervoor dat de grond na het planten goed om de bollen sluit.

Werk tuinturf, turfstrooisel of ander organisch materiaal door de bovenste 10 tot 15 cm bij zware, kluitige grond. Zeker op

gronden met een hoge pH (>6,5) is het verstandig om tuinturf door de grond te werken. De pH zal hierdoor zakken. Afdekken met een laagje tuinturf of ander organisch materiaal voorkomt uitdroging. De stengelwortels ontwikkelen zich dan beter. Voor- kom dat er een 'plaat' in de grond ontstaat door te spitten en daarna licht te frezen.

Bladverbranding

Bladverbranding in de lelies komt voor bij de dikkere maten bollen. Zowel bij de Aziaten als de Oriëntals komen cultivars voor die extra gevoelig zijn. Het blad van Aziaten wordt veelal grijs en soms bruin. Het blad van Oriëntals wordt veelal bruin. De bladeren in de kop van de plant aan de basis van de knoppen verbranden het eerst. Bekende gevoelige Aziaten voor bladverbranding zijn 'Navona' en 'Brunello'. Bij de Oriëntal 'Expression' kan ook hevige bladverbranding voorkomen. Soms is het zo erg dat er broeikoppen optreden, waarbij de hele bloeiwijze verloren gaat.

Bladverbranding is met de volgende maatregelen te voorkomen:

- Gebruik geen dikke bolmaten van gevoelige cultivars. Bij Aziaten is de maat 10/12 en 12/14 aanzienlijk minder gevoelig dan de grotere maten. Van Oriëntals is bekend dat boven de maat 16/18 het risico op bladverbranding duidelijk toeneemt.
- Plant de bollen voldoende diep; 6 tot 8 cm grond op de bollen is het minimum.
- Zorg voor een goede ontwikkeling van de stengelwortels door voldoende te gieten tijdens het uitlopen van de wortels.
- Bevorder verticale luchtbeweging in het gewas.
- Houd na het planten de kasttemperatuur bij Aziaten de eerste vier weken op 12°C en bij Oriëntals rond de 15°C.
- Houd bij voorkeur het gewas zoveel mogelijk droog door gebruik te maken van druppelslangen.
- Voorkom grote schommelingen tussen de dag- en nachttemperatuur (positieve DIF). Laat de kasttemperatuur overdag niet hoog oplopen.
- Zorg tijdens het kritieke stadium dat bladverbranding kan ontstaan (25 tot 50 dagen na planten), juist voordat de kop los groeit, voor voldoende verdamping.
- Door het toepassen van negatieve DIF treedt minder bladverbranding op.
- Korte onderwortels verergeren bladverbranding. Houd de partijen met korte onderwortels de eerste weken extra vochtig en voorkom hoge zoutconcentraties.

Zout

Lelie is een betrekkelijk zoutgevoelig gewas. Het zoutgehalte in de grond is onder andere het resultaat van het zoutgehalte van het gietwater, het voedingsniveau van de vorige teelt, zouten uit eventu-

ele (organische) bemesting en de opname door het gewas van voedingsstoffen/zouten door het leliegewas.

Bij een toenemende EC nemen de taklengte en het takgewicht af. Dit treedt op vanaf een bodemvocht-EC van circa 1,3 mS/cm en hoger. Natrium (Na) en chloor (Cl) geven geen extra schadelijke effecten, behalve kwaliteits- en productieverlies door de EC-verhoging die zij veroorzaken. Neem daarom minimaal één keer per jaar een voorraadmonster voorafgaande aan de teelt en neem tijdens de teelt regelmatig bijmestmonsters om de EC en de verschillende voedingsstoffen te volgen en indien noodzakelijk bij te kunnen sturen.

Opmerkingen:

- Wanneer kort voor een teelt of tijdens de teelt een te hoog zoutgehalte voorkomt, is dit te verlagen door ruim onbemest water te geven. Het water moet dan wel van goede kwaliteit zijn.
- Soms wordt bewust bij een hogere EC geteeld om het gewas wat korter te houden. Men gaat dan tot een EC van 2 à 3.

Watergeven

In de leliebloementeel ontstaat door watergebrek al snel een ongelijkmatig gewas. Zeker in de eerste weken na het planten is een goede vochtvoorziening van belang. Voor een goede ontwikkeling van de bovenwortels is een vochtige grond nodig. Voor een gelijke gewasontwikkeling is een goede regenleiding van groot belang. Verdeel de watergift gelijkmatig voor een gelijke opkomst en groei. Beregen na het planten een paar keer flink om de grond rondom de bollen en de wortels aan te laten sluiten. Geef niet meer vocht dan de grond aankan. Voorkom dat de grond dichtslaat. Geef liever een keer vaker dan een grote hoeveelheid in een keer. Met roterende sproeiers is de waterverdeling beter dan met bijvoorbeeld pensproeiers.

Bij beide sproeiers is het van belang dat:

- het te gebruiken water goed is gefilterd;
- de juiste druk op de sproeiers staat;
- er geen sproeiers verstopt zijn;
- bekend is hoeveel water per gietbeurt nodig is.

Zet langs het transportpad een extra sproeier om uitdroging op de kopeinden van de bedden te voorkomen. Pas op dat de kopeinden niet te nat worden door aflopend water van het pad. Dit geeft meer risico op Pythium, stengelfusarium en Phytophthora.

Bij gebruik van roterende sproeiers moet langer water worden gegeven, om voldoende vocht mee te geven. Takken die in lengte achterblijven als gevolg van te weinig water in het begin zijn later niet meer goed te krijgen.

Gewasbescherming

Onkruidbestrijding

Spuut onkruid dat voor opkomst van het gewas aanwezig is dood met glyfosaat. Roundup Ultimate is bijvoorbeeld binnen circa één uur regenvast. Gebruik van Roundup Ultimate 1,5 tot 2 l per ha. De 'normale' 360 gr/l variant glyfosaat is ook te gebruiken, maar heeft voor een goed effect een periode van 4-6 uur droge weersomstandigheden na de bespuiting nodig. Gebruik 2-4 l glyfosaat per ha. Let bij gebruik van bronwater op de hardheid van het water. Bij hard water (> 12 graden Duitse hardheid) kan de werkzaamheid van glyfosaat afnemen en is het aan te raden 1% ammoniumsulfaat toevoegen. Bij Roundup Ultimate is de toevoeging van ammoniumsulfaat in het geval van hard water niet nodig. Indien last van kleine brandnetels voeg dan 1 l/ha Goltix Queen (met uitzondering van tulp) toe aan de behandeling met glyfosaat.

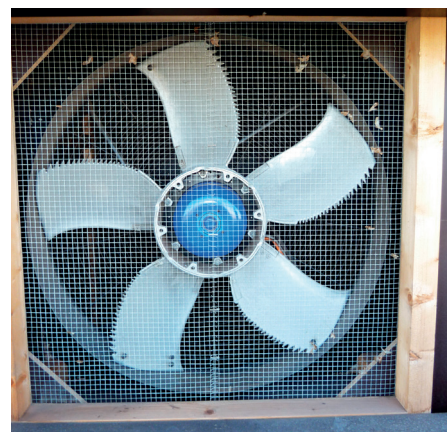
Techniek

Bestemmingsplan en bouwblok

Voor de meeste agrarische bedrijven geldt dat ze gevestigd zijn in het landelijk gebied. Voor het landelijk gebied zijn voorschriften opgesteld wat er op welke locatie mag worden uitgeoefend en dit wordt vastgelegd in het bestemmingsplan. Globaal herziet de gemeente elke tien jaar dit bestemmingsplan. Daar gaat een hele procedure mee gepaard, waarbij alle betrokkenen hun wensen kenbaar kunnen maken. Met de voortschrijdende schaalvergroting moet ook een bollenteler tijdig uitbreiding van het bouwblok aanvragen, ook al is de verwachting dat dat niet binnen vijf jaar gebeurt. Na de inventarisatie wordt een ontwerpbestemmingsplan gemaakt welke ter inzage wordt gelegd. Tijdens deze inzage termijn kunnen geen bouwvergunningen worden verleend. Vaak zijn er bezwaren op (onderdelen van) het ontwerpbestemmingsplan, zodat er gedurende vele maanden geen bouwvergunningen worden afgegeven. Voor wie bouwplannen heeft, is het dus zaak om de vergunning aan te vragen vóórdat een ontwerpbestemmingsplan ter inzage wordt gelegd.

Systeemventilatoren

Als het tijd is voor een nieuwe ventilator met toerenregeling, dan is een gelijkstroomventilator goedkoper en energiezuiniger dan een ventilator met frequentieregelaar. De relatief langzamer draaiende gelijkstroomventilatoren presteren beter wanneer de druk niet te hoog oploopt. Dat is het geval wanneer de hoeken van de uitblaasopeningen zijn afgerond. De tegendruk komt dan niet boven de 120 Pa. Uitgangspunt is 6.000 m³/uur per opening in de droogwand. Een dubbele

droogwand voor tweelaagsbeluchting van vier hoog heeft vier openingen en vraagt dus een ventilator van 24.000 m³/uur, ongeveer 2,2 kW. Een zware 3 kW-ventilator levert veel meer lucht en is daarom meer geschikt voor een dubbele wand van vijf of zes hoog of eenlaagsbeluchting.

Brandveiligheid en inspectie

Op elektrische installaties is de NEN 3140-norm van toepassing, voor laagspanningsinstallatie geldt de NEN 1010-norm. Deze heeft betrekking op de veiligheid, betrouwbaarheid en herkenbaarheid van de installatie. Er is geen verplichting tot inspectie. Een elektrische inspectie geeft echter een goed overzicht over de (brand)gevaarlijke punten en verborgen gebreken op het bedrijf. Daarnaast vragen verzekeringsmaatschappijen steeds vaker om een inspectie van de elektrische installatie. Een inspectierapport laat zien dat al het mogelijke is gedaan om een veilige situatie op het bedrijf te creëren. In sommige gevallen hoeft u hierdoor minder verzekeringspremie te betalen. Een inspectie van de elektrische installatie kost ongeveer € 1.000, afhankelijk van de omvang van het bedrijf.

Binnendozen als gevelbekleding

De meeste bloembollenschuren worden gebouwd met sandwichpanelen, omdat deze goed isoleren en gemakkelijk te bevestigen zijn. Een zeer groot nadeel van sandwichpanelen vormt echter de geluidswaarskating. Vooral in verwerkingsruimten kan dit een bron van ergernis zijn. Er zijn bouwsystemen die goed scoren op de criteria geluidsabsorptie, thermische isolatie, duurzaamheid en prijs. Het gebruik van zogenaamde binnendozen met daarin steenwolmatten blijkt daarbij bijzonder doeltreffend. Ze zijn er in vele varianten en bieden uitstekende ontwerp mogelijkheden. Ze functioneren bovendien als brandwand. Gordingen zijn niet meer nodig, zodat stofophoping beperkt blijft. In het dakvlak zijn vergelijkbare systemen mogelijk. Het is zonder meer aan te raden om te informeren naar de mogelijkheden. De meerkosten vallen echt mee als je deze afzet tegenover het voordeel van minder geluid.